
Wilczyce, st. 10, gm. loco, woj. świętokrzyskie, AZP 88-73/10

Informator Archeologiczny : badania 32, 16-17

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ŚWIĘTY WOJCIECH, st. 7, gm., Międzyrzecz, woj. gorzowskie, AZP 51-14/22

- obozowisko ze schyłkowego paleolitu i mezolitu
- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit),
- osada z wczesnej epoki brązu
- osada kultury łużyckiej (środkowa epoka brązu - wczesna epoka żelaza)
- osada wczesnośredniowieczna
- osada późnośredniowieczna
- osada nowożytna

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 29 września do 24 października przez Tadeusza Łaszkiewicza (PKZ Poznań). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 50,5 m².

Badania prowadzono w celu zabezpieczenia fragmentów krawędzi piaskowni, w części południowej.

Wykonano plan sytuacyjno-wysokościowy zachodniej części stanowiska. Sondowano na głęb. około 1 m specjalistycznym szpadlem głębokościowym, w kilku krótkich osiach - 20 otworów.

Nawarstwienia około 1,2 m ze szczególnym nasileniem materiału krzemienego w partiach spągowych i wybranych częściach wykopów spowodowały zastosowanie metody eksploracji w ramach siatki metrowej z przesiewaniem warstw sitem. Rozpoznano zasięg stanowiska, występujący na obszarze około 6 ha.

Stwierdzono wielokulturowy charakter - wyróżniono 10 jednostek kulturowo-chronologicznych ze szczególnym nasileniem najstarszego osadnictwa z paleolitu schyłkowego i mezolitu oraz kultury łużyckiej.

Badania prowadzono w obrębie 5 wykopów, odkryto 40 obiektów nieruchomych o charakterze osadowym. Pozyskano 4600 źródeł ruchomych: w tym 2450 krzemieni i 2100 fragmentów ceramiki.

Stanowisko niszczone w wyniku nielegalnego wydobycia piasku i żwiru. Badania ratownicze skupiły się na zabezpieczeniu krawędzi piaskowni oraz rozpoznaniu zasięgu stanowiska.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum w Międzyrzeczu.

Atrakcyjność i znaczenie pozyskanych źródeł oraz fakt dalszej dewastacji skłania do kontynuacji badań.

TARGONIE WIELKIE, st. 9, gm. Zawady, woj. łomżyńskie, AZP 36-81

- stanowisko wielokulturowe

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Witolda Migala (Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie). Finansowane przez PSOZ. Przebadano powierzchnię 2,07 ara.

Badania miały charakter ratowniczy, ponieważ w wyniku eksploatacji piasku część stanowiska została zniszczona. Stanowisko usytuowane jest na obszarze wydmy, stanowiącej część większego kompleksu wydmowego położonego w zakolu rzeki Narwi.

W trakcie prac odkryto 865 zabytków krzemiennych i 5655 fragmentów ceramiki. Na podstawie pozyskanego materiału stwierdzono występowanie obozowiska schyłkowopaleolitycznego (rdzenie dwupiętrowe), mezolitycznego (rdzenie) i osady z epoki neolitu, wczesnej epoki brązu i epoki brązu – kultura niemeńska i trzciniecka. Potwierdzone zostało także osadnictwo z wczesnego średniowiecza i średniowiecza.

Materiały znajdują się w zbiorach Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży.

WILCZYCE, st. 10, gm. *loco*, woj. świętokrzyskie, AZP 88-73/10

- obozowisko kultury magdaleńskiej (górny paleolit)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 24 sierpnia do 18 września przez Zofię Sulgostowską (IAiE PAN w Warszawie). Finansowane przez GKZ i IAiE PAN w Warszawie.

Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 29 m².

W wypełnisku klina mrozowego, pierwotnie interpretowanego jako pozostałości obiektu mieszkalnego, znaleziono bogaty inwentarz: około 3500 zabytków, w tym kilkaset fragmentów kości, grudki ochry, ostrze kościane i ponad 3000 zabytków krzemiennych datujących pozostałości osadnictwa na interstadiał Biling. Wśród narzędzi krzemiennych (około 320 sztuk) dominowały różnorodne rylce (głównie węglowe i klinowe) oraz tylczaki. Mniej liczne były drapacze, przekłuwacze, pazury, łuszczenie. Rdzenie (10 sztuk) dwupiętrowe i jednopiętrowe wiórowe. Wytwory wykonano z surowca szarego toruńskiego, czekoladowego, kredowego, świeciechowskiego i kwarcytu.

Materiały i dokumentacja znajdują się w IAiE PAN w Warszawie.

Wyniki badań zostaną opublikowane jako osobna monografia stanowiska w wydawnictwie IAiE PAN.

Badania będą kontynuowane.

WYBRANOWO, st. 11, gm. Janowiec Wielkopolski, woj. bydgoskie

- ślady osadnictwa paleolitycznego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu przez dr. Jacka Kabacińskiego (Instytut Archeologii i Etnologii PAN).

Stanowisko nr 11, zlokalizowane w obrębie Wybranowa, położone jest na krawędzi rynny glacialnej uformowanej w końcu ostatniego zlodowacenia przez płynące w kierunku zachodnim wody topniejącego lodowca, podczas wycofywania się lądolodu z moren tzw. oscylacji sypniewskosieleckiej, około 18,8 tys. lat radiowęglowych BP.

Na powierzchni stanowiska, w trakcie badań powierzchniowych odkryto kilka wytworów krzemiennych, sugerujących ich związek z osadnictwem paleolitycznym, w tym pojedynczego odnawiaaka odbitego z rdzenia jednopiętrowego wiórowego.

Przedmiotem tegorocznych badań na stanowisku było bezpośrednie przedpole tego stanowiska na granicy z torfowiskiem. Dla stwierdzenia obecności osadnictwa w tym rejonie przetestowano przy pomocy dołkowań obszar 16 arów w siatce o oczku 5 metrów. Sondáže wykonywano dołkownicą o średnicy około 20 cm do głębokości 120 cm od powierzchni, przesiewając całą wydobytą ziemię.

Zarejestrowano wyłącznie dwa fragmenty ceramiki nowożytniej. W świetle tych sondáže wydaje się, że osadnictwo pradziejowe zlokalizowane było w wyższej partii terasy i nie przylegało bezpośrednio do krawędzi zbiornika.

WYBRANOWO, st. 13, gm. Janowiec Wielkopolski, woj. bydgoskie

- ślady osadnictwa paleolitycznego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu przez dr. Jacka Kabacińskiego (Instytut Archeologii i Etnologii PAN).

Na stanowisku, w efekcie prospekcji powierzchniowej, odkryto kilka wytworów krzemiennych, w tym rdzeń jednopiętrowy wiórowy z zaprawą boków oraz wiór oddzielony z rdzenia dwupiętrowego. Rdzeń ze stanowiska nr 13 jest z morfologicznego, surowcowego i stylistycznego punktu widzenia bardzo bliski niektórym z rdzeni ze stanowiska w Mirkowicach.

Celem tegorocznych badań na stanowisku nr 13 było rozpoznanie stratygrafii stanowiska w jego części południowej, graniczącej z rynną glacialną oraz stwierdzenie obecności w tej strefie materiałów archeologicznych. W efekcie na krawędzi terasy założono i wyeksplorowano do głębokości około 130 cm wykop o rozmiarach 4 x 2 metry (dalsza eksploracja wykopu nie była możliwa ze względu na pojawienie się wody już na głębokości 30 cm od powierzchni. W efekcie podmywania niestabilnego, piaszczystego podłoża oraz nieustannego wypompowywania wody z wykopu, jego profile ciągle się obsuwały), oznaczony jako W13/98.